

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده ادبیات و علوم انسانی ، گروه جغرافیا

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش : جغرافیا و برنامه ریزی شهری

عنوان:

روند رشد و توسعه فنریکی شهر نورآباد در راستای ساماندهی آن

استاد راهنما:

دکتر علی اصغر رضوانی

استاد مشاور:

دکتر علی نوری کرمانی

پژوهشگر:

غلامحسین عزیزیان

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب **غلامحسین عزیزیان** دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۸۸۰۸۳۷۹۹۰۰۰

که در تاریخ ۱۳۹۱/۰۴/۳۱ از پایان نامه خود تحت عنوان: **تحلیل رفرندرشد توسعه فیزیکی شهر نورآباد در راستای سلسله‌های آن**

با کسب نمره ۱۸ (بهره) و درجه **مالی** دفاع نموده‌ام بدینوسیله متعهد می‌شوم:

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده‌ام، مطابق ضوابط و رویه‌های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده‌ام.

۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پائین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی :

تاریخ و امضاء :

بسمه تعالی

در تاریخ ۱۳۹۱/۰۴/۳۱

دانشجوی کارشناسی ارشد آقای غلامحسین عزیزیان از پایان
نامه خود دفاع نموده و با نمره ۱۸.۰ بحروف مجید تمام و با
درجه عالی مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما

تقدیم بہ:

نام مقدس شہیدان گلگون کفن، بخصوص روح پاک پدر شہیدم.

تقدیم بہ:

مادر عزیزم (اسطورہ صبر و بردباری) بہ آنکہ روشنائی دلش فروغ راہم دریامی بیکران
صبرش آرامش و جودم و تلاش صمیمانہ او پشتوانہ عظیم زندگی ام می باشد.

تقدیم به مسر مہربانم:

تکلیہ گاہ و حامیم در راہ علم و زندگی کہ با عشق، صبر و ممانت خویش تحمل سختی ہا را
برایم آسان نمود.

و در نہایت تقدیم بہ فرزندان دلبندم۔ (زکیہ، فاطمہ و عارفہ) کہ وجودشان
روشنایی زندگی می باشند.

به نام نیرودان پاک

شکر و قدردانی:

بعد از حمد و سپاس از خداوند منان در این جا وظیفه خود می دانم که از یکایک عزیزانی که مراد این ره دشوار کجک و رهنمایی نمودند، شکر و قدردانی و سپاسگزاری نموده و از خداوند متعال برای تمامی این عزیزان آرزوی توفیق می

نمایم.

- از استاد کرامت‌الله خان آقایی دکتر علی اصغر رضوانی که با دقت و محبت فراوان در طول دوران تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد، در مقام مشورت و راهنمایی سودمند، اینجانب را بسیار بهره‌مند نموده‌اند، تشکر و سپاس فراوان دارم.

- ضمن تشکر و قدردانی از استاد ارجمند خان آقایی دکتر علی نوری کرمانی با دقت و محبت فراوان در طول دوران تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد، چه در کلاس درس و چه در مقام استاد مشاور با مشورت‌ها و اظهار نظرهای مفید، بر غنای علمی این پژوهش افزودند.

تیرماه: ۱۳۹۱

تقدیم به:

خانواده و سایر عزیزانی که تکیه گاه و پشتیبان من در امر این پژوهش بوده اند.

تقدیم به:

آنان که به من علم آموختند.

و تقدیم به:

آنانی که شادی و غم به رضای دوست می سخنند.

- از تمامی اساتید گروه جغرافیای دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی
بخصوص استاد ارجمند سرکار خانم دکتر زهرا ارزجانی که داوری این پایان
نامه را قبول کردند و در تکوین هرچه بهتر این پژوهش نکات مهمی را به اینجانب
یادآوری کردند شکر و سپاس را دارم.

- از فرمانداری، شهرداری و سازمان مسکن و شهرسازی شهر نورآباد که در حین انجام
کار با اینجانب همکاری کامل و صادقانه داشتند شکر و قدردانی می‌نمایم.
- خاتمه از تمامی دوستان عزیز می‌نویسم که مراد حین انجام این رساله کمک نموده
بخصوص برادران گرامی جناب آقای عباس کرمی، رضا نظری، محتسبی حاجی پور
و علی رضا احمدیان نهایت شکر و قدردانی می‌نمایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
1.....	پیشگفتار.....
3.....	مقدمه.....
5.....	فصل اول: کلیات تحقیق.....
5.....	1-1- بیان مسئله.....
6.....	2-1- ضرورت و اهمیت موضوع تحقیق.....
7.....	3-1- انگیزه تحقیق.....
7.....	4-1- اهداف تحقیق.....
8.....	5-1- سوالات تحقیق.....
8.....	6-1- فرضیات تحقیق.....
9.....	7-1- قلمرو تحقیق.....
9.....	8-1- پیشینه تحقیق.....
11.....	9-1- روش تحقیق.....
11.....	1-9-1- مطالعه کتابخانه ای.....
12.....	2-9-1- مطالعات میدانی.....
12.....	10-1- روش تجزیه و تحلیل.....
12.....	11-1- تنگناها و محدودیت های تحقیق.....
13.....	12-1- خلاصه و نتیجه گیری.....
15.....	فصل دوم: چارچوب و مبانی نظری تحقیق (تعاریف و مفاهیم).....
15.....	1-2- تعاریف و مفاهیم.....

- 15.....1-1-2- مفهوم شهر
- 15.....2-1-2- مفهوم شهر نشینی
- 17.....3-1-2- تحولات شهر نشینی در ایران
- 17.....4-1-2- شهر نشینی از ابتدای ورود اسلام به ایران تا حکومت صفویه
- 19.....5-1-2- شهر نشینی از آغاز حکومت صفویه تا اواخر حکومت قاجار
- 21.....6-1-2- شهر نشینی در دوره جدید
- 22.....7-1-2- شهر نشینی سریع از سال 1340 به بعد
- 24.....8-1-2- مفهوم شهر گرایی
- 25.....19-2- مفهوم فضا
- 26.....10-1-2- تعریف فضای شهری
- 27.....11-1-2- مفهوم کالبد شهری
- 27.....12-1-2- تعریف توسعه
- 27.....13-1-2- مفهوم توسعه شهری
- 28.....14-1-2- محدوده استحفاظی
- 28.....15-1-2- محدوده قانونی شهر
- 29.....2-2- دیدگاهها
- 29.....1-2-2- تئوری ارنست برگس
- 31.....2-2-2- ساخت قطاعی شهر
- 32.....3-2-2- ساخت چند هسته ای
- 34.....4-2-2- تئوری رشد خطی یا کریدوری
- 36.....5-2-2- تئوری ساخت ستاره ای شکل
- 37.....6-2-2- تئوری رشد شهر به صورت متمرکز
- 37.....7-2-2- نظریه ساخت عمومی شهرها
- 38.....3-2- جمع بندی نظرات
- 41..... فصل سوم: ویژگیهای جغرافیایی محدوده مورد مطالعه
- 41.....1-3- ویژگیهای جغرافیایی

- 71.....3-1-2-5- ترکیب جمعیت بر حسب سواد.....
- 71.....3-1-2-6- ترکیب جمعیت بر حسب وضع مهاجرت.....
- 74.....3-2-2- ویژگی های تاریخی شهر نورآباد.....
- 74.....3-1-2-1- موقعیت عمومی.....
- 75.....3-2-2- وجه تسمیه.....
- 76.....3-2-3- پیشینه تاریخی شهرستان نورآباد دلفان:.....
- 77.....3-2-4- یادمانها و آثار باستانی.....
- 78.....3-3- ساختار اقتصاد و اشتغال شهر نورآباد.....
- 78.....3-3-1- وضع فعالیت در بخش های مختلف اشتغال.....
- 79.....3-3-2- گروههای عمده فعالیت.....
- 79.....3-3-3- گروههای عمده شغلی.....
- 80.....3-3-4- بخش های عمده اقتصادی شهر نورآباد.....
- 82.....3-4- ساختار کالبدی شهر نورآباد.....
- 82.....3-4-1- عوامل ایجاد و توسعه و روند رشد شهر نورآباد.....
- 82.....3-4-2- خصوصیات اجتماعی شهرو محلات مختلف آن، و چگونگی تاثیر آنها در توسعه کالبدی شهر.....
- 83.....3-4-3- تقسیمات درون شهری :.....
- 84.....3-4-4- ویژگی و خصوصیات محلات شهر:.....
- 88.....3-4-5- عوامل طبیعی تأثیرگذار.....
- 90.....3-4-6- تأثیر آب در توسعه فیزیکی شهر نورآباد.....
- 91.....3-4-7- نقش عوامل جمعیتی و مهاجرت.....
- 93.....3-5- هسته و کالبد اولیه شهر نورآباد (یافت قدیم).....
- 94.....3-5-1- توسعه فیزیکی شهر نورآباد از سال 1350 تا سال 1357.....
- 95.....3-5-2- توسعه فیزیکی شهر نورآباد از سال 1357 تا سال 1368.....
- 97.....3-5-3- توسعه فیزیکی شهر نورآباد در سال 1368 تا به حال.....
- 98.....3-6- کاربری اراضی در شهر نورآباد.....

99	1-6-3-کاربری مسکونی
100	2-6-3-کاربری تجاری
100	1-2-6-3-تجاری با عملکرد محله ای
100	2-2-6-3-تجاری با عملکرد ناحیه ای
100	3-2-6-3-تجاری با عملکرد شهری
100	4-2-6-3-کاربری صنعتی (صنایع غیر مزاحم شهری)
102	3-6-3-فضاهای اداری
102	4-6-3-اماکن انتظامی و نظامی
102	5-6-3-فضاهای آموزشی شهر
102	1-5-6-3-آموزش های عمومی
102	2-5-6-3-آموزش عالی
103	6-6-3-خدمات درمانی بهداشتی
103	7-6-3-اماکن فرهنگی و اجتماعی
103	8-6-3-مذهبی
104	9-6-3-کاربریهای ورزشی
104	1-9-6-3-ورزشی با عملکرد شهری و ناحیه ای
104	2-9-6-3-ورزشی با عملکرد محله ای
104	10-6-3-فضایی سبز عمومی و پارکها
104	11-6-3-حمل و نقل و انبار داری
105	12-6-3-اماکن خدماتی پذیرایی و جهانگردی
105	13-6-3-شبکه های ارتباطی
106	7-3-اثرات منفی توسعه فیزیکی شهر نورآباد
107	8-3-الگوی رشد و توسعه فیزیکی شهر نورآباد
108	1-8-3-موانع محدود کننده شهر نورآباد
110	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل یافته ها
110	1-4-آزمون فرضیات
110	1-1-4-مقدمه

110.....	2-1-4-آزمون فرضیه اول.....
111.....	3-1-4-آزمون فرضیه دوم.....
112.....	4-1-4-جمع یافته‌های تحقیق.....
113.....	فصل پنجم : نتیجه گیری و ارائه پیشنهادات
114.....	1-5-نتیجه گیری.....
115.....	2-5-راهکارهای پیشنهادی.....
118.....	- منابع و ماخذ.....
123.....	- ضمائم.....
133.....	- چکیده انگلیسی.....

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول شماره (1-3) پارامتر های مختلف دما در ایستگاه سینوپتیک نورآباد به تفکیک ماههای سال 1385.....	47
جدول شماره (2-3) میانگین حداکثر و حداقل دما در ایستگاه سینوپتیک نورآباد به تفکیک ماههای سال 1385.....	48
جدول شماره (3-3) متوسط بارندگی ماهیانه طی سالهای 85-1376 (برحسب میلیمتر).....	50
جدول شماره (4-3) آمار بارندگی متوسط سالیانه در مدت 10 سال در شهر نورآباد و مقایسه با نقاط پرباران ایران 46-1335.....	50
جدول شماره (5-3) متوسط ماهانه و سالانه رطوبت نسبی در ایستگاه سینوپتیک نورآباد به تفکیک ماه 1384.....	52
جدول شماره (6-3) در صد رطوبت نسبی در دوره آماری شش ساله در ایستگاه سینوپتیک شهر نورآباد 85-1380.....	52
جدول (7-3) رطوبت نسبی در ایستگاه سینوپتیک نورآباد در سال 1385 به درصد.....	53
جدول (8-3) تعداد روز های یخبندان در ایستگاه سینوپتیک نورآباد در سال 1385.....	53
جدول شماره (9-3) متوسط تعداد وزش باد بر اساس سمت، درجه و سرعت متر بر ثانیه در ماههای مختلف سال در ایستگاه سینوپتیک نورآباد.....	54
جدول (10-3) وضعیت منابع آب شهرستان دلفان طی سالهای 65-1385.....	57
جدول شماره (11-3) درصد گونه های مهم جنگل های لرستان.....	60
جدول شماره (12-3) جمعیت و مساحت ایران و استان لرستان به تفکیک شهرستان.....	62
جدول شماره (13-3) جمعیت استان لرستان و درصد رشد سالانه آن طی سالهای (85-1335) به تفکیک مناطق شهری و روستایی.....	64
جدول شماره (14-3) درصد شهر نشینی جمعیت استان لرستان در سالهای 85-1335.....	65
جدول شماره (15-3) استان لرستان به تفکیک سن، 1385.....	65
جدول شماره (16-3) جمعیت شهرستان نورآباد دلفان به تفکیک سن، جنس، شهری و روستایی 1385.....	66

- جدول شماره (3-17) جمعیت شهر نورآباد به تفکیک سن و جنس، 1385.....67
- جدول (3-18) روند جمعیت شهر نورآباد در مقاطع ده ساله.....69
- جدول شماره (3-19) تحولات جمعیت شهر نورآباد در فاصله سالهای 1335 تا 1385.....69
- جدول شماره (3-20) نرخ رشد سالیانه جمعیت شهر نورآباد در بین سالهای 1335 تا 1385.....70
- جدول شماره (3-21) رشد تعداد خانوار در شهر نورآباد طی سالهای 1335 تا سال 1385.....70
- جدول شماره (3-22) ساختار سنی و جنسی جمعیت شهر نورآباد - 1385.....71
- جدول شماره (3-23) درصد باسوادان در جمعیت 6ساله و بیشتر برحسب جنس در نقاط شهری و روستایی استان - 1385.....72
- جدول شماره (3-24) جمعیت 6 ساله و بیشتر شهر نورآباد بر حسب جنس و وضع سواد (1385-1335).....73
- جدول شماره (3-25) توزیع شاغلان 10 ساله و بیشتر استان برحسب سه بخش عمده فعالیت اقتصادی 1385.....78
- جدول شماره (3-26) توزیع نسبی وضع فعالیت ساکنین شهر نورآباد از سال 1365 تا 1375.....81
- جدول شماره (3-27) تحولات ساختار اشتغال در شهر نورآباد در دوره 1385-1375-1365.....81
- جدول شماره (3-28) جمعیت، محله و تراکم شهر نورآباد به تفکیک محلات شهر، 1379.....87
- جدول شماره (3-29) توزیع مهاجران وارد شده به شهر نورآباد بر حسب مبداء مهاجرت.....92
- جدول شماره (3-30) کاربری اراضی شهر نورآباد.....99

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
48.....	نمودار شماره (1-3) حداکثر درجه حرارت در ماههای مختلف سال 1385 در شهر نورآباد.....
65.....	نمودار شماره (2-3) میزان رشد شهر نشینی در سطح استان بین سالهای 35-85.....
68.....	نمودار شماره (3-3) هرم سنی جمعیت نورآباد به تفکیک مرد و زن 1385.....
72.....	نمودار شماره (4-3) باسوادان در جمعیت 6 ساله و بیشتر بر حسب جنس در نقاط شهری و روستایی استان لرستان، 1385.....
82.....	نمودار شماره (5-3) رشد سالانه اشتغال شهر نورآباد.....

فهرست اشکال

صفحه	عنوان
30.....	شکل شماره 1- اکولوژی شهری از ارنست برگس.....
32.....	شکل شماره 2- نظریه ساخت قطاعی.....
34.....	شکل شماره 3- ساخت چند هسته ای شهر.....
35.....	شکل شماره 4- ساخت خطی یا کریدوری.....